אשם תלוי ישרף. אם שחטו וקודם זריקת דמו נודע לו שלא חטא והשתא הוי חולין שנשחטו בעזרה אבל אם לא נודע לו יאכל כשאר אשמות דאשם קרייה רחמנא בפרשת ויקרא [ה] לכפר על הספק ולהגין מן הייסורים עד שיודע לו אם ודאי חטא ויביא חטאת כדאמרינן בכריתות בפ' בתרא (כו:): **חטאת העוף כו'.** כגון אשה שהפילה ספק ולד ספק אינו ולד כיון דחטאת [מן] העוף היא כדכתיב (ויקרא יב) ובן יונה או תור לחטאת מביאתה על הספק דהואיל ואינה נקטרת לא איכפת לן אי זריק דם על הספק ואינה נאכלת דשמא לא ולד היה וחולין היא זו ונבלה היא ואין חולין נאכלין במליקה ותשרף דהוי לה כשאר קדשים פסולין ובמסכת נזיר (דף כט.) ילפינן שפיר דחטאת העוף באה על הספק: **יטילנה לאמה.** אמת המים עוברת בעזרה ויוצאה לנחל קדרון. ואיידי דעביר כך הוא מתמקמק ואינו עומד בקילוח המים: **כל הנשרפין לא יקברו.** דלמא אתי איניש ואשכח להו ואכיל להו: **ונקברין לא ישרפו.** בגמ' מפרש טעמא: **גמ' מלא הסיט.** מלא הרחקת גודל מאצבע מה שהוא יכול להרחיק: **צמר בכור.** אסור בהנאה דקדשים הוא: **ידלק.** גבי צמר נקט בגד וגבי שער נקט שק כי אורחא דמילתא: שער נזיר טהור ישרף דשרפה כתיבא ביה דכתיב ונתן על האש וגו'. שער נזיר טמא לא כתיב ביה שרפה: **כאן בשק.** הא דקתני ידלק היינו שארג שער נזיר ופטר חמור בשק דאי אמרת יקבר אתי איניש ומתהני בה הואיל ואינו כלה עד לאחר זמן ומתני' [טו] בשער עצמו שלא נארג ואיידי ואידי בטהור או טמא: **ור' אלעזר אומר כו'.** ואידי ואידי בשק. ופטר חמור לקמן מתני לה ומוקים לה כר' יהודה: **ליבטל ברובא.** דהא קתני שער נזיר ופטר חמור בשק [טז] במשמע מעט ממנו בבגד גדול של היתר. [יז] ואי קשיא הא דאמרי' במס' נדה (דף סא:) בגד שאבד בו כלאים ה"ז לא ימכרנו לעובד כוכבי' ואמאי אסור למוכרו וליבטל ההוא חוט ברובא כי היכי דאמרי' הכא הא לאו פירכא היא דבכלאים לא אמר ליבטל ברובא דעיקר איסור כלאים לא אסרה תורה אלא על ידי תערובת וכלאים מתרגמינן עירובין ולא שייך בהו ביטול: **בציפורתא.** שעשה מן האיסור צורת צפור בשק דחשיב דמיפה ליה לכולי שק ולא מיבטל: **הא מני.** דהשתא ס"ד דהכי מתרץ הא מני דאזיל לחומרא ר' יהודה היא: **אמר ליה קשיא לן לשלופינהו.** דאפשר בתקנה ואת מוקמת כר' יהודה היכא דאיכא תקנתא מי אמר רבי יהודה אמר ליה הכי קאמינא [יח] לא א"א לשלופינהו מוטב ודקא קשיא לך פטר חמור אפטר חמור הא דקתני ישרף ובמתני' יקבר לא תיקשי בנזיר [כאן בטמא כאן בטהור] אלא אוקמה כר' יהודה כולה ומיתוקמא שפיר: **מ"ט.** נקברין לא ישרפו משום דנקברים אפרן אסור ואתו למישרייא: **דם הנדה ובשר המת.** אע"ג דקי"ל במס' נדה (דף נד:) מטמאין לחין ויבשין [יט] היכא דנעשו אפר בעלמא טהורין אם אין שם מלא תרווד רקב ומותר בהנאה ובשר המת מן הנקברין הוא ושרי אפרו: **שנתמצה דמה.** שנעשית מלותה: **מוראה ונוצה שלה.** נקברין נינהו דאמרי' בפ"ק דיומא (דף כא.) מוראה ונוצה ודישון מזבח הפנימי והמנורה נבלעין במקומן: **ומותרין.** אפילו לכתחלה אם חפר ונטלן: **כל הנשרפין.** כגון חמץ ותרומה וערלה וכלאי הכרם אפרן מותר לכיבוס בגדים: **לעולם אסור ומיערב לא עריב כו'.** האי מקשה מפרש ואזיל לברייתא דלא תיקשי ליה היא גופה כיון דאפר עצי אשרה ואפר הקדש שניהן אסורין אמאי פליג להו מהדדי ולא תני חוץ מעצי אשרה ואפר הקדש ולא ליתני לעולם אסור ומפרש משום דאינן שוין דאשירה יש לה ביטול ביד עובד כוכבים כדקיי"ל במס' ע"ז מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו דכתיב [דברים ז] פסילי אלהיהם וכתיב [שם] ולקחת לך בפ' ר' ישמעאל (ע"ז נב.) בגמ' עבודת כוכבים של עובד כוכבים אסור כו': ה"ג **לא הוה איניש דלמעול.** דאי הדליקה אדם מעל המסיק ונפק אפר לחולין והנך דטעונין שרפה בלא שום מעילה יצא אפרן לחולין דקלישא קדושתייהו הואיל ונפסלו והא דקתני אפר הקדש אסור היכא דליכא מעילה ולא הוה איניש דלמעול ובעצי הקדש קאמר: **כי תניא הא.** דאפר הקדש אסור במלא קומץ של הדשן קאמר שהכהן תורם בכל יום שחרית ונותנו אצל המזבח כדאמר בפ"ב דיומא (דף כג:) נאמר כאן והרים (ויקרא ו) ונאמר להלן והרים [שם] מה להלן בקומצו אף כאן בקומצו: **ושמו אצל המזבח ושמו כולו.** וכיון דטעון גניזה אסור בהנאה:

מתני'

אשם תלוי [א]ישרף רבי יהודה אומר יקבר [א][ב]חטאת העוף הבאה על הספק [א] תשרף ר' יהודה אומר יטילנה לאמה [ג]כל הנקברין לא ישרפו וכל הנשרפין לא יקברו ר' יהודה אומר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברין רשאי אמרו לו אינו מותר לשנות:

גמ' [ג] שער הנזיר יקבר רמי ליה טבי לרב נחמן תנן שער הנזיר יקבר ורמינהו [ד]האורג [ה]מלא הסיט מצמר בכור [ג] [בבגד] ידלק הבגד [ו]משער הנזיר ופטר חמור בשק ידלק השק א"ל [ז]כאן בנזיר טמא כאן בנזיר טהור אמר ליה שנית נזיר אנזיר פטר חמור אפטר חמור קשיא אישתיק ולא אמר ליה ולא מידי אמר ליה מידי שמיע לך בהא אמר ליה הכי אמר רב ששת כאן בשק כאן בשער איתמר נמי [ד] אמר רבי יוסי ברבי חנינא כאן בשק כאן בשער רבי אלעזר אמר כאן בנזיר טהור כאן בנזיר טמא א"ל [א] ליבטל שק ברובא אמר רב פפא בציפורתא ציפורתא לישלופינהו א"ר ירמיה הא מני ר' יהודה היא דאמר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברים רשאי אמר ליה קא קשיא לן לשלופינהו ואת מוקמת לה כר' יהודה הכי קאמינא אם אפשר לשלופינהו מוטב [ב] ואם לאו אוקמה כר' יהודה דאמר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברין רשאי [ח]: ואלו הן הנשרפין: אמר מר חמץ בפסח ישרף סתם לן תנא כר' יהודה [ט]דאמר אין ביעור חמץ אלא שרפה: תרומה טמאה [י] והערלה כו': הא כיצד אוכלין בשרפה משקין בקבורה [י]: חטאת העוף כו': תניא א"ר יהודה [ה] חטאת העוף הבאה על הספק יטילנה לאמה [ט] ומנתחה אבר אבר וזורקן לאמה ומתגלגלת והולכת לנחל קדרון: כל הנקברין לא ישרפו כו' [י]: מ"ט [י]משום [כ]דנקברין אפרן אסור ונשרפין אפרן מותר ונקברין אפרן אסור והתניא [ל]דם הנדה [מ]ובשר המת שנפרכו טהורין מאי לאו טהורין ומותרין לא טהורין ואסורין מתיב רב פנחס [נ]עולת העוף שנתמצה דמה מוראתה ונוצה שלה יצאו מידי מעילה מאי לאו יצאו מידי מעילה ומותרין לא יצאו מידי מעילה ואסורין [ג] ונשרפין דהקדש אפרן מותר והא תניא [ס]כל הנשרפין [ע]אפרם מותר [פ]חוץ מאפר אשירה ואפר דהקדש לעולם אסור ומיערב הוא דלא קעריב להו ותני להו משום דאשירה יש לה בטילה בעובד כוכבים הקדש אין לו בטילה עולמית קתני מיהא אפר הקדש לעולם אסור אמר רמי בר חמא כגון דנפלה דליקה בעצי הקדש מאליה [ד] כיון [יא] דלא ידיע מאן [ה] דלא הוי איניש דלמעול דליפוק אפרן לחולין רב שמעיה אמר כי תניא הא מתניתא [ו] בתרומת הדשן תניא דלעולם אסור [ק]דתניא ושמו בנחת [ר]ושמו כולו ושמו שלא יפזר:

אם אפשר לשלופינהו מוטב. [א] (כלל) לא קאי כלל אקושיא דליבטלינהו ברובא אלא אקושיא קמייתא דהתם קתני ידלק ובמתני' יקבר והלשון [ב] אינו דוקא: [כג] **ונשרפין** [ד] מותרין. [ה] (הקדש קשיא) וניחא אי גרסי' נשרפין אפרן מותר וכן גרסי' במקצת ספרים מיהו יש לישב דלאלימותא נקטוה אפר הקדש הכא דמתני' דנשמטין חוץ לזמן דאפרן מותר ומשום דבסמוך מותיב מינייהו דקאמר ונשרפין דהקדש [כג] דאפרן מותר והתנא נקיט ליה הכא:

הדרן עלך יש בקדשי מזבח וסליקא לה מסכת תמורה